

ಮರಗಳಿಗೆ ಭೂತಾತ್ಮಗಳ ಬೆಸುಗೆ

ಮರಗಳ ಜೊತೆ ದೈವತ್ವವನ್ನಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ದೆವ್ವ, ಭೂತ, ಆತ್ಮಗಳನ್ನು ಬೆಸೆಯುವ ಮೂಲಕ ಮರಗಳ ಉಳಿವಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟವರು ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು.

■ ವಿನು ಗಂಗೆ

ಮರಗಳ ಕಥೆ ಭೂತಾತ್ಮಗಳ ಕಥೆಯಾಯಿತೇ? ಹಾಗೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದು ಬೇಡ. ಹಿಂದೆಲ್ಲ 'ಮರಗಳ ಕಥೆ'ಯಲ್ಲಿ ದೇವರ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲಮರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ದೇವರುಗಳಿಗಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಭೂತ ದೆವ್ವಗಳಿಗೂ ಮರಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ.

ನಾನಾಗ 4ನೇ ತರಗತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿ. ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದ ಹೊಸತು. ಒಂದು ದಿನ, ಸಹಪಾಠಿ ಮಾಲತಿ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದ 'ಅಪೂರ್ವ ಸಾಧಕರು' ಎಂಬ ಎಸ್. ರಾಮಸ್ವಾಮಿಯವರ ಪುಸ್ತಕ ಗಮನಸೆಳೆಯಿತು. ಮೊದಲನೇ ಪುಟ ಓದುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಏನಾಶ್ಚರ್ಯ! ಶಕುನದ ಅಜ್ಜ, ಅಂಡಿಗೆ ಭೂತಪ್ಪ! ಎಲ್ಲಾ ಅಜ್ಜ, ದೊಡ್ಡಜ್ಜರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ್ದ, ನಮ್ಮ ಊರಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕಥೆಗಳು ನನ್ನೆದುರು ಪುಸ್ತಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಸಲಕ್ಕೆ ಅಪರಿಚಿತ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೂ, ದೂರದ ನಮ್ಮೂರಿಗೂ ಹತ್ತಿರದ ಕೊಂಡಿ ದೊರಕಿದಂತಾಯ್ತು. ಈಗ ಭೂತ-ದೆವ್ವಗಳು ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಅನಿಸಿದರೂ ಹಿಂದೆ ಪ್ರತಿ ಊರಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಕಥೆ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿತ್ತು.

ದೆವ್ವ-ಭೂತಗಳು ಆಶ್ರಯಿಸುವುದು ಆಲದ ಮರ ಅಥವಾ ಹುಣಸೆ ಮರ ಎಂದು ಹಲವಾರು ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಅನೇಕ ಮರಗಳು ದೆವ್ವ-ಭೂತಗಳನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿ ಉಳಿದಿವೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. 'ವಟಾಧೋ ನಿವಾಸಂ' ಅಂದರೆ ಆಲದ ಮರವಾಸಿ ಶಿವ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಶಿವನು ಭೂತನಾಥನಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆಲದ ಮರ ಭೂತಗಳಿಗೂ ನೆಲೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ.

ಆಲ (Ficus Bengalensis), ಹುಣಸೆ ಮರ (Tamarindus Indica) ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯ ಮರಗಳೆನಿಸಿದರೂ, ಈಗಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಮರಗಳೂ ಕನಿಷ್ಠ ಐವತ್ತರಿಂದ ನೂರಿನೂರು ವರ್ಷ ಹಳೆಯವು

ಕವ್ವು ಸಸಿ

ಎನ್ನುವುದು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಬದಿ ಬೆಳೆಸಿದ್ದು, ಈಗ ರಸ್ತೆ ಅಗಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗಿವೆ. ರಸ್ತೆ ಅಗಲೀಕರಣ ಆಗದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ, ಭೂತ ದೆವ್ವಗಳ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿರುವ ಮರಗಳಂತೂ ಭದ್ರವಾಗಿ ನಿಂತಿವೆ.

ನಮ್ಮ ಊರಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಹುಡುಕಿದರೂ ಒಂದೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪುತ್ರಂಜೀವ ಮರ ಕಾಣದೇ ಹೋದರೂ, ಮೊದಲು ಹೇಳಿದ ಅಂಡಿಗೆ ಊರಿನ ಭೂತಪ್ಪನ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿರುವ ಪುತ್ರಂಜೀವ ಹಾಗೂ ತಪ್ಪಿಯ ಜೋಡಿ ಮರಗಳು ಮಾತ್ರ ಭೂತಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಯಾವ ಕೊಡಲಿಗೂ ಭಯಪಡದೆ ನಿಂತಿವೆ.

ಆರೋಗ್ಯಕರ ಹುಣಸೆ ಮರ, ಅನೇಕ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಉಳಿವಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿ ತನ್ನೂಲಕ ನಮ್ಮನ್ನು ಆರೋಗ್ಯದತ್ತ ಕರೆದೊಯ್ಯುವ ಆಲ, ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಪ್ರಭಾವಿ ಎನಿಸಿದ ಪುತ್ರಂಜೀವ ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಮರಗಳನ್ನು ಕಾನೂನಿಗಿಂತ ಬಲವಾಗಿ ಉಳಿಸಲು ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಕಂಡುಕೊಂಡ ವಿಧಾನವೇ ಮರ ಮತ್ತು ಭೂತಾತ್ಮಗಳ ಬೆಸುಗೆ.

ಕವ್ವು ಕಾಯಿ

ದೆವ್ವ ಭೂತಗಳ ನಂಟು ಆಲ, ಹುಣಸೆ ಮರಕ್ಕಾದರೆ, ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ನಂಟು ಹಾಕಿರುವುದು ಕವ್ವು ಮರದ ಜೊತೆಗೆ. Careya arborea ಇದರ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು.

ಮದುವೆ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮರಗಳ ಪಾತ್ರ ಇರುವಂತೆ, ಶವಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಮರಗಳ ಪಾತ್ರ ಇದೆ. ಬಾಳೆ ಎಲೆ, ಮುತ್ತುಗದ ಎಲೆ ಪ್ರಸಾದ ನೈವೇದ್ಯಕ್ಕಾದರೆ, ಶವಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಅನ್ನ ಹಾಕಲು ಕವ್ವು ಮರದ ಎಲೆ ನಮ್ಮೂರಿನ ಕಡೆ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಂಡಾಕಾರದ ಗೊಂಚಲು ಎಲೆಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಸೀಬೆ ಮರದ ಹೂವಿನಂತಿರುವ, ಹೆಚ್ಚು ಕೇಸರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಬಿಳಿ ಹೂಗಳು ನಮಗಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೂ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಆಕರ್ಷಣೆ. ಇದು ಕೂಡ ಪರಾಗಸ್ಪರ್ಶಕ್ಕೆ ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ Wild Guava (ಕಾಡು ಸೀಬೆ) ಎಂಬ ಹೆಸರು. ಕಾಯಿಗಳು ಕುಂಭದಂತಿರುವುದರಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಕುಂಭಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿದೆ. ಕಾಡುಹಂದಿಗಳಂತೂ ಇದರ ವಾಸನೆಗೆ ಓಡಿ ಬರುತ್ತವಂತೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಇಷ್ಟ ಇದರ ರುಚಿ. ಈಗ ಈ ಮರಗಳು ವಿರಳವಾಗಿವೆ.

ಅಂದು ಗೆಳತಿ ಮಾಲತಿಯ ಮನೆಯಿಂದ ಕೇಳಿ ತಂದ 'ಅಪೂರ್ವ ಸಾಧಕರು' ಪುಸ್ತಕ ಇಂದಿಗೂ ನನ್ನ ಬಳಿ ಇದೆ; ದೆವ್ವ, ಭೂತ, ಆತ್ಮಗಳಿಗೆ ಇರುವ ಮರ ಉಳಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನೀನು ಮಾಡಲಾರೆಯಾ ಎಂದು ನೆನಪಿಸುವಂತೆ. ದೆವ್ವ, ಭೂತ, ಆತ್ಮಗಳನ್ನು ಮರಗಳೊಂದಿಗೆ ಬೆಸೆದು ಉಳಿಸಿದ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಅದೆಷ್ಟು ಬುದ್ಧಿವಂತರೂ, ವಿವೇಚನಾಶೀಲರೂ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ನಾವೂ ಹುಣಸೆ, ಆಲ, ಕವ್ವು ಇತ್ಯಾದಿ ಮರ ಬೆಳೆಸಿ ಕೈಜೋಡಿಸೋಣವೇ?

ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ: feedback@sudha.co.in